

ŽELEZIARNE
PODBREZOVÁ

PODBREZOVAN

6

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXV | vyšlo 1. apríla 2009

- 1** S predsedom predstavenstva na aktuálnu tému **2** Vyhodnotenie ankety o spokojnosti **3** „Šrotovné“ bolo dočasne pozastavené **4** Valkovňa bezšvíkových rúr oslavuje **5** Maturity v SŠOŠ ŽP **6** Aktuality zo športu

Vítazom v prvom kole bol úradujúci prezident Ivan Gašparovič.

V túto sobotu, 4. apríla 2009, sa otvoria opäť volebné miestnosti. Uskutoční sa druhé kolo volieb, v ktorých sa rozhodne o tom, kto bude prezidentom Slovenskej republiky v ďalšom volebnom období. Mali by sme všetci využiť svoj hlas a volieb sa zúčastniť.

AKO SME VOLILI V PRVOM KOLE:

Z CELOŠTÁTNEJ ŠTATISTIKY:

Prvého kola prezidentských volieb, ktoré sa konalo 21. marca, sa zúčastnilo celkovo 1 893 439 voličov, k volebným urnám neprišlo 2 445 892 voličov. Celková účasť predstavovala 43,63 percenta.

HLASY PRE JEDNOTLIVÝCH KANDIDÁTOV:

Ivan GAŠPAROVIČ	46,7 percenta	(876 061 hlasov)
Iveta RADIČOVÁ	38,05 percenta	(713 735 hlasov)
František MIKLOŠKO	5,41 percenta	(101 573 hlasov)
Zuzana MARTINÁKOVÁ	5,12 percenta	(96 035 hlasov)
Milan MELNÍK	2,45 percenta	(45 985 hlasov)
Dagmara BOLLOVÁ	1,13 percenta	(21 378 hlasov)
Milan SIDOR	1,11 percenta	(20 862 hlasov)

BREZNO - okres

Prvého kola prezidentských volieb zúčastnilo sa 23 405 z 51 314 oprávnených voličov. Platných hlasov bolo 23 162 a volebná účasť predstavovala 45,61 percenta.

Ivan GAŠPAROVIČ	62,67 percenta	(14 515 hlasov)
Iveta RADIČOVÁ	24,63 percenta	(5 704 hlasov)
Zuzana MARTINÁKOVÁ	4,74 percenta	(1 097 hlasov)
František MIKLOŠKO	2,83 percenta	(655 hlasov)
Milan MELNÍK	2,09 percenta	(483 hlasov)
Milan SIDOR	1,64 percenta	(379 hlasov)
Dagmara BOLLOVÁ	1,42 percenta	(329 hlasov)

BREZNO - mesto

Za účasti 43,13 percenta voličov získal Ivan Gašparovič najviac hlasov (4 227), za ním skončila Iveta Radičová (2 348), Zuzana Martináková (382), František Mikloško (237) Milan Sidor (129), Milan Melník (114) a Dagmara Bollová (93). Vo všetkých horehronských obciach – Bacúchu, Beňuši, Bravčove, v Bystrej, Čiernom Balogu, Dolnej Lehote, Drábsku, Helpe, Hornej Lehote, Hronci, Jarabej, Jasení, Lome nad Rimavicou, Michalovej, Mýte pod Ďumbierom, Nemeckej, Osrbli, Podbrezovej, Pohorelej, Pohronskej Polhore, Polomke, Predajnej, Ráztoke, Sihle, Šumiaci, Telgárte, Valaskej, Valkovni a v Závadke nad Hronom získal najviac hlasov Ivan Gašparovič (10 288), druhá bola Iveta Radičová (3 356). Zuzana Martináková má tretí najväčší počet hlasov (715) pred Milanom Melníkom (469), Františkom Mikloškom (418), Milanom Sidorom (250) a Dagmarou Bollovou (236).

PODBREZOVÁ - obec

Z počtu 3 326 oprávnených voličov pristúpilo k volebným urnám 1 475 voličov, platných bolo 1 456 hlasov. Volebná účasť predstavovala 44,35 percenta. Ivan GAŠPAROVIČ získal najviac - 62,15 percenta (905 hlasov), druhá bola Iveta RADIČOVÁ s percentom 26,44 (385 hlasov), tretia Zuzana MARTINÁKOVÁ so 4,39 percenta (64 hlasov), štvrtá Dagmara BOLLOVÁ s 2,26 percenta (33 hlasov), piaty František MIKLOŠKO s 1,86 percenta (27 hlasov), šiesty Milan MELNÍK s 1,79 percenta (26 hlasov) a siedmy Milan SIDOR s 1,11 percenta (16 hlasov).

Vážení spolupracovníci, rodinní príslušníci a ostatní čitatelia Podbrezovana

Prihovára sa vám Ing. Vladimír Soták, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ

Som veľmi hrdý na to, že v okrese Brezno takmer vo všetkých dedinách, volebných obvodoch, veľmi významne voliči podporili v prvom kole volieb úradujúceho prezidenta Ivana Gašparoviča.

Prežívame veľmi ťažké obdobie a práve preto si nemôžeme dovoliť veriť prázdny sľubom tých kandidátov, z ktorých každý mal možnosť nejakým spôsobom prejavíť svoj záujem o Horehronie. Nestalo sa tak, vždy sme sa mohli spoľahnúť len na seba a máme len to, čo sme si sami vyrobili a udržali.

Predstavenstvo ŽP a.s. však veľmi pozitívne hodnotí záujem súčasnej vlády Slovenskej republiky o komunikáciu s podnikateľskou sférou. Vážime si opatrenia, prijímané na zmiernenie dopadov hospodárskej krízy. Sme presvedčení, že súčasná vládna koalícia dokáže prelomiť aj bariéru nastavenú predchádzajúcim politickým vedením v súvislosti s čerpaním eurofondov. Slovensko má jedinečnú šancu využiť eurofondy na posilnenie infraštruktúry, na prípravu nových výrobných technológií, na posilnenie technologického vybavenia výrobných kapacít a veríme, že časť z týchto financií sa dostane aj na Horehronie.

Súčasného prezidenta a kandidáta na tento

post aj do ďalšieho volebného obdobia nielen ja, ale aj ostatní členovia predstavenstva osobne poznajú a preto by som rád zdôraznil, že Ivan Gašparovič je človek vzdelaný, s hlbokými životnými skúsenosťami, zastával veľmi významné pozície nielen na akademickej pôde vysokej školy, kde roky pôsobil, ale aj na poste generálneho prokurátora, predsedu Federálneho zhrmaždenia a predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

Pán Ivan Gašparovič disponuje schopnosťou reálne posudzovať zákony, so snahou nepoškodiť podnikateľskému prostrediu a chrániť občanov všetkých národností a vekových štruktúr. Za ostatných päť rokov svojho pôsobenia v prezidentskom kresle to jednoznačne potvrdil, najmä v situáciách, kedy oponoval parlamentu pri prijímaní zákonov nespĺňajúcich požadované kritériá.

Ivan Gašparovič je zároveň garantom dobrého spolunažvania medzi národnými menšinami na Slovensku. Svojím vystupovaním na verejnosti, ale i v zahraničnom styku to jednoznačne potvrdil.

V mene Predstavenstva ŽP a.s., ale i vo svojom mene vás prosím, aby ste sa zúčastnili druhého kola prezidentských volieb a svojim hlasom podporili Ivana Gašparoviča.

Valkovňa bezšvíkových rúr oslaví 25. apríla svoje narodeniny. O tom, akými zmenami prešla táto prevádzkareň za uplynulých tridsať rokov svojej existencie, sa dočítate na 4. strane. Ilustračné foto: A. Nociarová

Stále zamestnanie je prioritou

Výsledky ankety uverejnenej začiatkom tohto roka

Pravidelný prieskum spokojnosti zamestnancov firmy, konaný dvakrát ročne, priniesol nasledovné výsledky (poradie je uvádzané na základe jednotlivých hodnôt, ktoré súvisia so spokojnosťou zamestnancov, tak ako ich uviedli vo svojich odpovediach naši respondenti):

Na prvé miesto sa dostal ukazovateľ „istota stáleho zamestnania“, čo určite vzhľadom na súčasnú situáciu vo svete, je očakávaný výsledok hodnotenia. Na druhom mieste je „možnosť zvyšovania si kvalifikácie“, v porovnaní s predošlými prieskumami si táto hodnota polepšila postavenie v hierarchii, keď v poslednom prieskume bola na jedenástom mieste. Na tretie miesto sa dostal ukazovateľ „možnosť uplatniť svoje odborné schopnosti“ (predtým bol tento ukazovateľ na deviatom mieste) a na štvrtom mieste bol ukazovateľ „rast miezd“ (v minulom prieskume bol ukazovateľ na prvom mieste). Na piatom mieste bol ukazovateľ „informovanosť o výsledkoch pracoviska“ (predtým bol na jedenástom mieste).

Na ďalších miestach sa umiestnili tieto ukazovatele: na šiestom mieste bola „bezpečnosť práce“ (predtým bola na 3. mieste), na siedmom mieste bol ukazovateľ „hrdosť na prestíž našej akciovej spoločnosti“ (predtým bola na 6. mieste), na ôsmom mieste sú „dobré medziľudské vzťahy na pracovisku“ (predtým na 5. mieste), na deviatom mieste to bola „kvalita stravovania“ (predtým bola na 4. mieste), na desiatom mieste „informovanosť o náplni vlastnej práce“ (predtým bol ukazovateľ na 7. mieste). Uvádzame posledné dva ukazovatele: „kvalita vybavovania osobných a pracovných záležitostí v sekretariátoch“ (11. miesto) a „dobrá úroveň sociálnych zariadení“ (12. miesto).

Druhá polovica výrokov, súvisiacich s meraním spokojnosti zamestnancov v mimopracovnom čase, ukázala na hierarchiu týchto hodnôt:

Na prvom mieste sa umiestnil ukazovateľ „sociálna starostlivosť o zamestnancov“ (rehabilitačné pobyty, kúpeľná liečba a pod.), aj predtým bol ukazovateľ na 1. mieste, na druhom mieste bolo „zabezpečenie úrazového poistenia“ (predtým na 4. mieste), na treťom mieste to bola „možnosť návštevy športových podujatí...“ (predtým na 9. mieste), na štvrtom mieste to bol ukazovateľ „možnosť návštevy ponúkaných kultúrnych podujatí“ (predtým na 6. mieste) a na piatom mieste sa umiestnil ukazovateľ „možnosť rekreačného športovania vo voľnom čase“ (predtým bol na 7. mieste).

Na ďalších miestach to boli: „zabezpečenie dopravy do zamestnania“, „zdravotná starostlivosť“, „podpora kultúrnych podujatí zo strany firmy“, „možnosť dôchodkového pripoistenia“, „ponuka prázdninových rekreácií pre deti zamestnancov firmy“.

V dôsledku organizačných zmien sa anketa oneskorila, no aj tak má možno ešte väčší zmysel, ako keby bola vykonaná v stanovenom termíne, pretože výsledky sú celkom vecne aktuálne, postihujú vnímanie zmien zamestnancami. Bol síce menší počet účastníkov, celkovo sa zúčastnilo sedemnást respondentov, no výsledky sú veľmi zaujímavé a poučné. Z tých účastníkov, ktorí poslali aj žrebovací kupón, bol vyžrebovaný Milan Svinčiak z odboru riadenia kvality. Najbližšia anketa by sa mala uskutočniť v apríli, prípadne v máji tohto roku. Veríme, že sa opäť zúčastníte prieskumu a vytvoríte tak obraz postojov a hodnôt, ktoré naši zamestnanci majú.

Mgr. V. Škultéty, psycholog

Foto: A. Nociarová

Zoznámte sa so zákonmi Nová kategorizácia liekov

Stanovovanie cien liekov bude od apríla tohto roku plne založené na referenčných cenách v niekoľkých štátoch Európskej únie s najnižšími cenami. V praxi to bude znamenať, že lieky na Slovensku nebudú môcť mať vyššiu cenu ako je priemer v šiestich krajinách Európskej únie s najnižšími cenami. Predpokladané úspory verejných zdrojov za rok na základe referencovania pritom podľa Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR predstavujú 59,75 až 63,07 mil. eur. Predpokladané úspory pacientov na doplatkoch za rok by mali byť

5,31 až 5,64 mil. eur.

Od 1. apríla 2009 nás zároveň čaká aj nová kategorizácia liekov.

Z celkového počtu 4 745 liečiv bude bez doplatku pacienta 1640. Doplatok do jedného eura zaplatíme pri 863 liekoch.

Doplatok od jedného eura do dvoch eur bude pri 749 liekoch a doplatok od dvoch eur do tri a pol eura pri 686 liekoch. Od tri a pol eura do päť eur budeme doplácať pri 296 liekoch a viac ako päť eur pri 511 liekoch.

Z celkového počtu liekov by tak malo byť 53 percent bez doplatku pacientov alebo s doplatkom do jedného eura.

Naposledy sa kategorizácia liekov menila na začiatku tohto roka. Na základe nej je v súčasnosti z celkového počtu 4 652 liekov bez doplatku pacienta 1 564. Doplatok do jedného eura platíme pri 820 liekoch. Doplatok od jedného eura do dvoch eur je pri 767 liekoch a doplatok od dvoch eur do tri a pol eura pri 657 liekoch. Od tri a pol eura do päť eur doplácame pri 314 liekoch a viac ako päť eur pri 530 liekoch.

Zdroj internet

**ŽELEZIARNE®
PODBREZOVÁ**

Ponúkame vám nasledovné odborné služby

v oblasti stavebníctva:

- stavebný dozor,

- projektovanie stavieb.

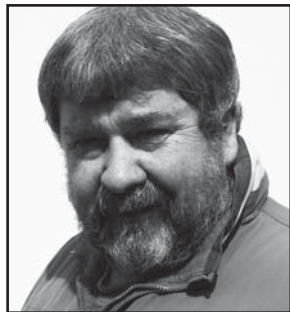
Výkon činností je vykonávaný odborne spôsobilými osobami.

Tel: 048/645 5601 Fax: 048/645 5602 E-mail: sladky@zelpo.sk

naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa

Dodržiavate veľkonočné tradície?

Zhovárala sa: V. Kúkolová
Foto: O. Kleinová

Milan RYBOŠ, Vo

- Ja žiadne veľké tradície v rodine neudržiavam. Žijem sám, niečo si cez veľkonočné sviatky pripravím alebo chodím k sestre do Lehoty a tam sa viac venujeme prechádzkam v prírode. Zaujímavé je sledovať prebúdajúcu sa prírodu.

Ivana KUBUŠOVÁ, ŽP Gastro-servis

- Hoci som slobodná, udržiavam veľkonočné tradície, vyriadiam a sviatočne vyzdobím byt. Pre rodinu a známych pripravím niečo na pohostenie, pre menších šibačov čokoládové veľkonočné figúrky, či vajička a nejaké to euro.

Vladimír RAFAJ, Tcú

- Je to u nás tak, ako všade na Horehroní. Na Veľkú noc pripravujeme doma pre vinšovníkov sviatočné pohostenie a potom aj my navštívime najbližšiu rodinu - sestru, otca, mamu, švagrinu, švagra a aj našich známych.

Ivan JÁGERČÍK, Tcú

- Tak ako spomínal kolega, udržujeme tradície. Máme dvoch chlapcov, tí sa už tešia na to čo si vykúpu, na veľkonočných zajáčikov a vajička. Chodíme hlavne k rodine a našim známym. V prvom rade však okúpeme našu mamu.

Mariana BOBOKOVÁ, Pe

- Je to najvýznamnejší kresťanský sviatok, čas príchodu jari, ale aj osláv a veselí. Upratujeme, zdobíme, na Veľký piatok dodržiavame pôst, na sviatky pripravujeme zemiakový šalát, rezne, údeninu, koláče a to všetko aj pre kupačov.

S Ing. Jozefom Čerňanom nielen o marcovej výrobe Na „jarné vody“ si ešte počkáme

Aktuálne o energiách, pulzujúcich v tečných železiarni, hovoríme s Ing. Jozefom Čerňanom, vedúcim prevádzkarne energetika:

Môžete zhodnotiť energetickú situáciu na začiatku roka?

- Na začiatku roka sa energetická situácia začala vyvíjať veľmi nepriaznivo. Prvý mesiac bol výrazne ovplyvnený nedostatkom zemného plynu, z dôvodu zastavenia jeho dodávok a vyhlásením regulačného stupňa č. 8, v dobe od 7. do 19. januára 2009. Po obnovení dodávok zemného plynu do plynárenskej sústavy Slovenska sme mohli rozbehnúť proces výroby aj my. Uvedená situácia priniesla množstvo neštandardných prístupov k zabezpečovaniu energií, najmä výroby tepla tak, aby nedošlo k poškodeniu technologických zariadení z dôvodu dlhodobých nízkych vonkajších teplôt (mrázov).

Najlacnejšou energiou, je tá ušetrená. Ako sa vám darí v tejto oblasti?

- V oblasti spotreby energií naša prevádzkareň prijala súbor úsporných opatrení v oblasti výroby a spotreby tepla. V januári, keď nás postihla plynová kríza, sme výrobu tepla zabezpečovali úsporným spôsobom s cieľom - minimalizovať spotrebu zemného plynu. Zabezpečili sme ho prehodnotením rozsahu vykurovania, zavedením útlmových režimov, resp. čiastočnou výrobou tepla z náhradného paliva. Vzhľadom na pracovný režim výrobných prevádzkarní železiarní a využitie sociálno-administratívnych budov, aj v súčasnosti operatívne uplatňujeme

útlmový režim počas výrobných prestojov. Špecifické požiadavky na čiastočné vykurovanie riešime individuálne.

V súčasnosti zabezpečujeme prevádzkovanie teplárne v novom zá-

Ladové kryhy na hornej hati v Lopeji.

vode pri nominálnych parametroch a maximálnej návratnosti kondenzátu. Výroba pary je podriadená potrebám akciovej spoločnosti. Pripravu tepla prednostne zabezpečujeme zo spalínového kotla KGJ. Pre zabezpečenie plnenia výrobných úloh bol prijatý súbor úsporných opatrení, v celej šírke - spotrebe elektrickej energie, pitnej vody, priemyselnej vody a technických plynov, s úlohami smerujúcimi k čo najhospodárnejšej

výrobe a spotrebe energií. Ako ste pripravení v malých vodných elektrárnach na jarné vody?

- Tohtoročná zima nám pripravila zložité situácie v vtokových objektoch, hlavne na Hrone. Pri oteplení nad nulu, došlo k uvoľneniu ľadových kryh a k tzv. ľadochodu. Ladové

Ľadochod na Hrone z 12. januára. Foto: archív energetiky

máme vybudované odberné miesta (hate) pre naše vodné elektrárne: Hydrocentrálu Jasenie, Malú vodnú elektrárňu Jasenie, Hydrocentrálu Dubová, Malú vodnú elektrárňu Predajná a Hydrocentrálu Piesok. Výkon elektrární je priamoúmerný prietoku vody, ktorý pretečie turbínou, resp. turbínami vodných elektrární. Maximálna hranica inštalovaného výkonu elektrární je navrhnutá tak, aby boli čo najlepšie využité denné prietoky v danej lokalite, pri zachovaní ekologického prietoku. Práve „jarné vody“ nám umožňujú využiť inštalovaný výkon elektrární na maximum, ale len v prípade, že na elektrickej inštalácii, strojom a technologickom zariadení elektrární nevzniknú poruchy a následné odstávky. Aby sme predišli poruchám a následným stratám vo výrobe elektrickej energie, vykonali sme v septembri minulého roka prehliadky a opravy elektrickej inštalácie a strojno-technologického zariade-

nia elektrární, opravili sme časti vodných privádzačov Biele vody - Bauková (privádzač pre HC Jasenie) a Bystrá - Piesok (privádzač pre HC Piesok). Vzhľadom k chladnému počasiu a snehovým zrážkam jarné vody zatiaľ neprišli, hladiny vodných tokov sú relatívne nízke a ustálené. Veríme, že opravy, ktoré sme vykonali, sa nám zúročia a v plnej miere využijeme tohtoročné „jarné vody“ na výrobu elektrickej energie pre potreby ŽP a.s.

Každý rok uskutočňujete revíziu elektrickej siete. Kedy to bude v tomto roku?

- Kontrola, údržba a prehliadka stavu elektrického zariadenia bude vykonaná 1. mája 2009. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bude sieť vyplnutá o niečo dlhšie a k obnoveniu dodávky elektrickej energie dôjde okolo 15,10 hod.

Opýtala sa V. Kúkolová

Dva a pol týždňa fungovania otočilo padajúci predaj automobilov Zažili sme aj kuriózne situácie

Od 17. marca 2009 bola zapojená do výkupu starých vozidiel aj prevádzkareň ŽP EKO QELET, a.s., Piesok. Jej vedúceho Ing. Mateja Jakubču sme sa opýtali:

*Ako sa v praxi ujalo toto rozhodnutie?

- O zošrotovanie starých vozidiel s možnosťou získania dotácie prejavili obyvatelia Horehronia veľký záujem. Od uvedeného dátumu sme vykúpili stodesať vozidiel. Zákazníci od nás získali doklad pre odhlásenie starého vozidla z evidencie vozidiel a potvrdenie na získanie „šrotovného“ na kúpu nového vozidla. Poskytli sme aj finančný príspevok vo výške 33,20 eura, tradične vyplácaný za odovzdanie starého vozidla autorizovanej výkupni.

Výkup starých vozidiel z hľadiska získania „šrotovného“ bol 26. marca 2009 zastavený z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. O ďalších zámeroch v oblasti poskytovania „šrotovného“ bude preto verejnosť informovaná až po rokovaní Rady pre hospodársku pomoc.

A ako pokračovalo „šrotovanie“ v ŽP EKO QELET, a.s., v Hliníku nad Hronom, sme sa opýtali Ing. Viliama Ryša-

vého, obchodného riaditeľa spoločnosti:

- Záujem naďalej stúpajú, čo nasvedčujú štatistiky. V desiatom týždni sme denne prevzali priemerne tri autá, v jedenástom to bolo dvadsaťpäť, v dvanástom týždni už stosedemdesiat a v trinástom týždni tristosedemdesiat aut. Od zastavenia šrotovania denne prijímame v priemere iba osem vozidiel.

Ktoré značky áut prevládali?

- Jednoznačne Škodovky, všetky typy, potom Žiguli, Fiat, Opel, ale aj Trabanty, Lancie, Seaty, Mercedesy...

Vyskytli sa aj nejaké kuriózne situácie?

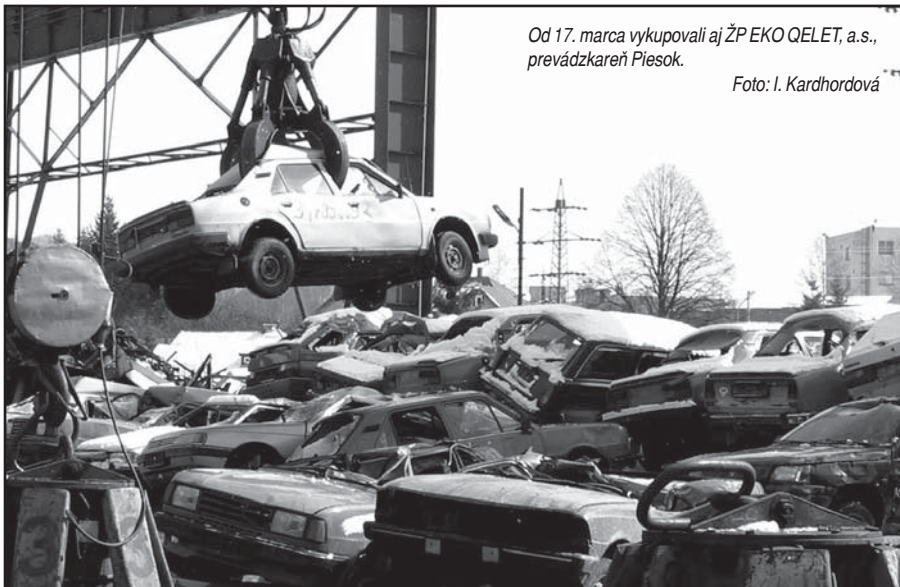
- Bolo ich niekoľko, spomeniem tie najkurióznejšie: majiteľ si zabudol doklady v aute, našli sa päť minút pred zošrotovaním podľa identifikačného čísla nastriekaného na autovraku. Iný majiteľ si zasa z autovraku zobral zabezpečovacie zariadenie na volant, kľúče však nie.

Našťastie to na druhý deň ešte stihol. Mali sme tu aj takého zákazníka, ktorý priviezol na zošrotovanie Škodu a namiesto

šrotovného chcel Seat, ktorý ho upútal na šrotovisku. Bol aj taký prípad, že záujemca priviezol firemné úžitkové auto, ktoré

bolo následne očíslované na šrotovanie. Dodatočne sa však zistilo, že hoci fyzicky spĺňalo predpoklady, administratívne nie je desaťročné a tak si ho majiteľ musel vziať späť aj s novým číslovaním.

ok/vk

Od 17. marca vykupovali aj ŽP EKO QELET, a.s., prevádzkareň Piesok.

Foto: I. Kardhordová

S Ing. Milanom MUTIŠOM, vedúcim prevádzkarne Valcovňa bezšvíkových rúr má tridsať rokov

Prvou zo siedmich stavieb rúrového programu navrhnutých v sedemdesiatych rokoch dvadsiateho storočia, s cieľom zabezpečenia výrobných kapacít pre výrobu bezšvíkových rúr, ktoré boli dodávané do Sovietskeho zväzu v rámci úverovej dohody o dodávkach ropy a zemného plynu, bola valcovňa s pretlačovacou stolicou (valcovňa bezšvíkových rúr).

V roku 1974 bol urobený prvý výkop, hlavné práce na technologických základoch sa začali v roku 1975 a montáž technologického zariadenia bola realizovaná v roku 1977. Staré Mannesmannove stolice nahradila pretlačovacia stolica. Prvá lúpa bola skúšobne vyvalcovaná 4. marca a 25. apríla 1979 bola prevádzkareň slávnostne spustená do výroby. O dva roky, 18. augusta, ju postihla živelná pohroma. Požiarom spôsobené škody si vyžiadali sedemdesiatpäť dní úmornej práce na oživovaní prevádzkarne. O sedem rokov, 28. januára, bola vyrobená milióna tona rúr.

Valcovňa bezšvíkových rúr prešla za ostatných tridsať rokov rozsiahlymi zmenami. Ako pri dvadsiatom výročí konštatoval Ing. Milan Mutiš, ktorý je vedúcim jubiliujúcej prevádzkarne od augusta 1994, „...v prvom rade to bola zmena štruktúry výroby. Po spustení bol podiel vnútro podnikovej potreby z celkovej výroby až sedemdesiatpercentný. Zo zostávajúcich tridsať percent realizácie tvoril export len šesť a pol percenta. Vývoz bol orientovaný na Sovietsky zväz, Čínu, Južosláviu, Poľsko a Rumunsko. Vývoz do západných krajín bol minimálny. Obrat v štruktúre produkcie nastal v roku 1990, v dôsledku rozpadu trhov RVHP. Postupne sa podiel výroby na predaj zvyšoval, v roku osláv dvadsiateho výročia prevádzkarne predstavoval šesťdesiatšesť percent z celkovej výroby. Podiel exportu z realizácie tvoril osemdesiatštyri percent.“

To boli čísla spreď desiatich rokov. Ako hodnotí ďalšie desaťročie Ing. Milan Mutiš, vedúci prevádzkarne?

- Posledných desať rokov vo valcovni rúr bolo v znamení intenzifikácie výroby. V porovnaní s rokom 1999 sa nám podarilo zvýšiť ročný objem výroby až o 50 tis. ton, pričom rekordným bol rok 2007, v ktorom sme vyrobili 189 205 ton rúr, z toho 115 304 ton bolo na predaj.

K dosiahnutiu týchto výsledkov v rozhodujúcej miere prispelo každoročné investovanie do modernizácie existujúcich technologických zariadení valcovne bezšvíkových rúr, ako aj investovanie do nových zariadení, ktoré umožnili zvýšiť objem výroby, rozšíriť výrobný sortiment, znížiť spotrebu energií, a v neposlednej miere, zvýšiť kvalitu.

Z väčších investícií spomeniem vybudovanie linky na spracovanie kotlových rúr, ktorá umožnila niekoľkonásobné zvýšenie objemu výroby kotlových rúr. Z hľadiska zníženia spotreby energií bola významnou akciou

rekonštrukcia krokovej pece pred redukčnou s použitím regeneračných horákov. Po jej realizácii sme dosiahli zníženie spotreby zemného plynu o viac ako 20 percent.

Pre zvýšenie kvality konzervovaného povrchu rúr určených na námorskú prepravu, sme vybudovali konzervačnú linku na ochranu povrchu rúr UV laktom. Významný podiel na zvýšení objemu nakládky má vybudovanie plnoautomatizovaného expedičného skladu rúr.

Dnes, na prahu osláv vašej prevádzkarne je situácia veľmi ťažká, ako ju vnímate zo

svojho pohľadu?

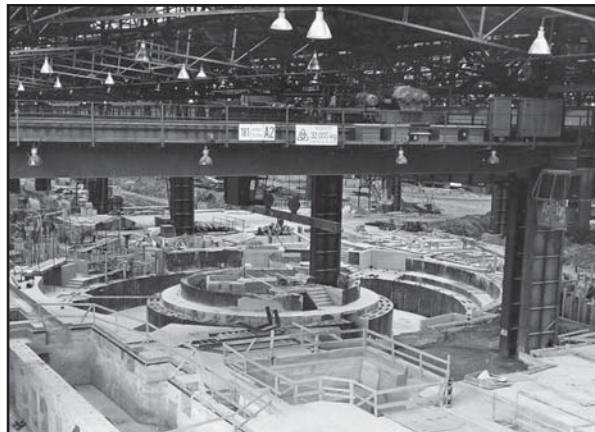
- Situácia od začiatku tohto roka je naozaj zložitá. V dôsledku zníženia objemu výroby, spôsobenej hospodárskou krízou, sme od marca prešli z nepretržitého pracovného režimu na trojzmený päťdňový režim v stredisku trať, v úpravni a expedícii na trojzmený šesťdňový pracovný režim.

Od 1. apríla 2009 budú aj strediská úpravňa a expedícia pracovať v trojzmenom päťdňovom režime.

Napriek nižším objemom výroby nemôžeme zabúdať na kvalitu. Náročnosť zákazníkov sa aj vplyvom súčasnej situácie zvyšuje, preto ak chceme byť úspešní a konkurencieschopní, musíme vyrábať kvalitne.

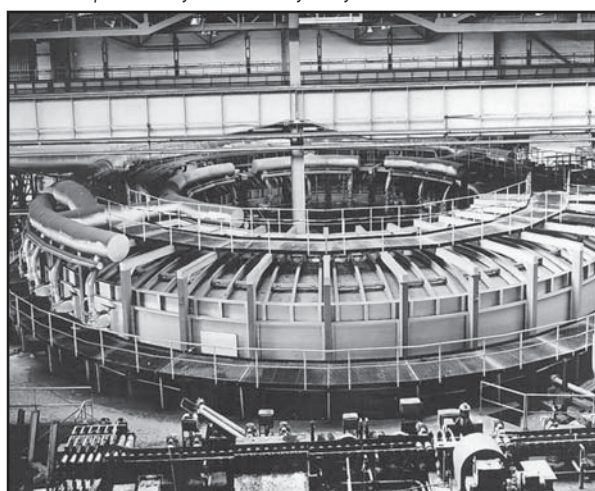
Pri jubileách si zvykneme niečo zaželať do budúcnosti.

Prezradíte nám svoje želanie?
- Želám si, aby súčasná situácia trvala čo najkratšie. Všetkým zamestnancom valcovne rúr pri príležitosti 30. výročia jubilea prajem pevné zdravie a pracovné úspechy.

Karuselová pec - základy a ukončenie výstavby.

Foto: archív HM

Z kalendára investícií

Za tridsať rokov existencie prevádzkarne prešla mnohými inováciami výrobného sortimentu. V roku 1989 bolo nainštalované značkovacie zariadenie, o tri roky raziace zariadenie. V roku 1993 zaviedli v prevádzkarni výrobu čiernych rúr priemeru 26,9 milimetrov, z lúpu vyrobených na tržovej tyči priemeru 130 milimetrov. 18. apríla 1994 prvýkrát vyrobili bezšvíkovú štvorcovú rúru valcovanú za tepla. V roku 1995 bola v rámci malého rúrového programu vyvalcovaná prvá lúpa. Malý rúrový program umožnil rozšíriť štandardný sortiment valcovne bezšvíkových rúr o výrobu rúr priemeru 21,3 milimetra a priemeru 26,9 – 26,7, 28,0, 30,0, 31,8 a 33,7 milimetrov, s nižšou predváhou ako vo veľkom programe. V roku 1997 bol vo výrobe valcovaných rúr za tepla zabudovaný nový riadiaci systém vykurovania karuselovej pece s modelovým riadením. V marci roku 1998 bola zaznamenaná prvá rekordná desaťtisícová nakládka. Tento okamih bol o to významnejší, že dva roky predtým sa zvažovalo maximum deväťtisíc ton. V roku 1999 bola vybudovaná nová expedícia prevádzkarne. V decembri roku 2001 bola do prevádzky uvedená pila na oceľové bloky valcované za tepla. Na delenie slúžili štyri programy automatického chodu linky, pričom vstupná dĺžka bola meraná laserom. V roku 2001 bola uvedená do prevádzky aj linka kotlových rúr, zaručujúca výrobu až po finálny výrobok. Dovtedy boli kotlové rúry vyrábané na sólových zariadeniach v úpravni ťahárne rúr 2. V roku 2002 sa uskutočnila rekonštrukcia neutralizačnej stanice, od valcovacej stolice bolo nainštalované odsávacie zariadenie a bola zabudovaná linka na brúsenie rúr a centrálny mazací systém nožnice Lindermann. V auguste roku 2004 bola ukončená modernizácia liniek kotlových rúr a od septembra toho roku sa začalo s výrobou kotlových rúr do dĺžky dvadsaťdva metrov. O rok neskôr bola ukončená modernizácia linky na výrobu kotlových rúr. Dňa 9. mája roku 2006 boli začaté stavebné práce na hale plnoautomatizovaného expedičného skladu pre rúry dĺžok od 2 300 do 14 500 milimetrov. Do prevádzky bol uvedený v decembri. V tom istom čase sa uskutočnila oprava rozsiahla oprava pretlačovacej stolice a dierovacieho lisu. V druhej etape opravy chladníka za redukčnou bola vykonaná kompletná oprava hydrauliky a krokovania Významným investičným projektom bola finalizačná linka kotlových rúr prvej akostnej skupiny, ktorá bola uvedená do skúšobnej prevádzky 7. decembra 2007.

Súčasný pohľad na prevádzkareň.

Foto: A. Nociarová

Maturitná skúška sa skladá z externej a internej časti. Externú časť predstavujú centrálné zadávané i vyhodnocované testy, ktoré píšú maturanti na celom Slovensku v rovnaký čas. Zadania i vyhodnotenie zabezpečuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. Externú časť majú vyučovacie jazyky, cudzie jazyky a matematika.

Externé testy boli distribuované prostredníctvom distribučných miest krajských školských úradov, kde si riaditelia stredných škôl každé ráno vyzdvihli „balík“ s testmi pre daný predmet.

Internú časť maturitnej skúšky v stredných odborných školách tvoria písomná a ústna forma, ale aj praktická časť odbornej zložky.

V rámci písomnej formy píšú žiaci písomnú prácu na jednu

MATURITY SA ZAČALI

od 18. mája do 5. júna 2009.

V stredných školách, i v našej SSOŠH Železiarne Podbrezová, boli 17. a 18. marca 2009 písané externé časti a písomné formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry, aj z cudzích jazykov.

Maturanti písali vždy najprv externý test a potom písomnú formu internej časti. Externý test začali písať od 9.45 hod. a mali naň deväťdesiat minút v prípade slovenského jazyka a literatúry a z cudzieho jazyka sto minút

časti maturitnej skúšky ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky: a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 - dobrý bez ohľadu na to, aké hodnotenie žiak získal z PFIČ MS a z EČ MS externej, alebo b) je stupeň prospechu 4 - dostatoč-

ný a v PFIČ MS získal viac ako 25 percent z celkového počtu bodov a súčasne v EČ získal viac ako 33 percent z celkového počtu bodov. Podrobnejšie údaje nájdete na www.ssosh.sk v časti priebeh štúdiá.

Ing. Anna Čukanová

Studentské okienko

z centrálne zadáných tém, pričom hodnotenie sa koná už priamo v strednej škole. Písomnú formu majú vyučovacie a cudzie jazyky. Témy pre písomnú formu internej časti maturitnej skúšky sú vyhlásované prostredníctvom Slovenského rozhlasu a zverejňované na osemnástich internetových stránkach.

Pri ústnej a praktickej forme internej časti maturanti prezentujú svoje vedomosti a zručnosti pred odbornou komisiou, pričom zadania a témy zabezpečuje daná stredná škola. Ústne maturity sa uskutočnia v období

pri úrovni B1, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca. Po prestávke písali písomnú formu internej časti. V rámci slovenčiny mali na vypracovanie slohovej práce stopäťdesiat minút a na cudzí jazyk šesťdesiat minút.

Praktická časť odbornej zložky sa uskutoční v našej škole v dňoch 15. a 16. apríla 2009 a ústna forma v dňoch 25. až 27. mája 2009.

Externá časť a písomná forma internej časti sa hodnotí percentami úspešnosti. Ústna forma internej časti sa hodnotí stupňom prospechu. Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má externú časť maturitnej skúšky a Písomná forma internej

Správna kombinácia

Užívateľom zefektívňujú prácu za počítačom rôzne vylepšenia, ako je napr. osvetlená klávesnica, multimediálne klávesy... Zamysleli ste sa však nad tým, že rýchlosť pri práci môže zvýšiť aj kombinácia klávesových skratiek, ktoré si stačí jednoducho osvojiť?

Menej známe skratky pre systém Windows

Alt + Enter - maximalizuje okno väčšiny video prehrávačov a taktiež zobrazuje vlastnosti vybraných položiek. **Ctrl + A** - označuje všetky položky v zozname, **Alt + Esc** - prechádza položkami v takom poradí, v akom boli otvorené, **Alt + písmeno** - otvára ponuku podľa podčiarknutím vyznačeného písmena, **Ctrl + Shift + Tab** - spätne presúva medzi otvorenými oknami, **Win + M** - minimalizuje všetky otvorené okná na systémovú lištu, **Win + D** - vhodnejší variant minimalizovania okien, ktorý ich po opätovnom zatlačení vráti do pôvodného stavu, **Win + E** - otvára prieskumníka Explorer spolu so stromom, **Win + R** - otvára okno Spustiť, pre zadávanie príkazov na spúšťanie programov, otváranie zložiek alebo dokumentov.

Kláves F

Dvanásť klávesov so začiatčným písmenom F v názve je na mnohých klávesniciach len na okrasu. V systéme Windows však majú rôznorodé využitie, ktoré môže urýchliť niektoré špecifické úkony. **Kláves F1** spúšťa okno Pomocníka pre operačný systém a v prípade aktívneho okna niektorej zo spustených aplikácií otvára Centrum pomoci pre daný program. **Kláves F2** umožňuje premenovať vybranú položku alebo súbor oveľa jednoduchšie a najmä rýchlejšie ako tradičným

„klikacím“ spôsobom.

Kláves F3 po zatlačení na prázdnej ploche otvára prieskumníka pre vyhľadávanie súborov. Náhradou za tento kláves môže byť aj kombinácia klávesu Win a písmena F. **Kláves F4** je individuálne použiteľný len v prostredí Internet Explorera a prieskumníka, kde otvára Panel adres, respektíve umožňuje expresné zadávanie novej internetovej adresy. Naopak kombináciu klávesov Alt+F4 možno uzatvárať aktívne položky ale aj samotné, nie na pozadí bežiacie, programy. Obdobou skratky Ctrl+W v prostredí

urýchlili našu prácu

internetového prehliadača je Ctrl + F4, ktorý uzatvára jednotlivé okná na paneli.

Kláves F5 má svoje opodstatnenie pri prehliadaní často aktualizovaných stránok, ktoré svoj obsah v okne internetového prehliadača automaticky opätovne nenačítavajú v pravidelných časových úsekoch.

Kláves F6 je neplnohodnotnou obdobou skratky Alt + Tab, ktorý v tomto prípade umožňuje prechádzanie medzi jednotlivými prvkami v prieskumníkovi.

Kláves F7 nie je medzi užívateľmi veľmi obľúbený, nakoľko mnoho z nich ani netuší na čo ho možno použiť. Jedinú odozvu po jeho zatlačení totiž získate len v Príkazo-

vom riadku, kde zobrazí naposledy zadané príkazy.

Kláves F8 v už spustenom systéme prakticky niet kde použiť. O to viac sa zide po reštartovaní počítača v procese pred zavádzaním operačného systému, kde sprístupní jednotlivé režimy jeho spustenia. Stretnúť sa s ním možno aj pri inštalovaní systému Windows XP, kde slúži ako potvrdzovacie tlačidlo pre akceptovanie licenčných podmienok.

Kláves F9 je rovnako jednocelový, priamo v systéme Windows XP navyše takmer nepoužiteľný. Využívajú ho však niektoré aplikácie pre prístup k položkám v menu alebo špecifickým funkciám. Microsoft Excel po jeho zatlačení

prepočítava všetky pracovné háčky vo všetkých otvorených zošitoch. Používa sa taktiež v multimediálnej edícii systému Windows XP, Media Center, na ovládanie hlasitosti.

Kláves F10 otvára hlavný panel s ponukou v aktívnom okne aplikácie. Do ďalších menu sa dá presúvať pomocou šípok. Naopak, kombinácia klávesov Shift + F10 vyvoláva kontextovú ponuku vybranej položky, rovnako ako v prípade stlačenia klávesu „Application key“, ktorý sa zväčša nachádza vedľa pravého Ctrl.

Kláves F11 si môžete osvojiť prevažne v prostredí internetových prehliadačov, nakoľko zobrazí okno prehliadača cez celú obrazovku. Toto sa hodí najmä v prípade, ak vám prekazujú systémové lišty pri prehliadaní webu.

Kláves F12 je rovnako ako **kláves F8** v systéme takmer nepoužiteľný. Pri niektorých typoch multimediálnych klávesníc a na notebookoch, môžu byť na neho namapované rôzne špecifické funkcie, ktoré sa aktivujú spolu so zatlačením tlačidla Fn.

T. Švec, Pravda

POĎAKOVANIE

„Komukolwiek możesz pomóc, pomóż ród. Wed dąwno sa hovorí, že slúžiť a pomáhať sú vlastnosti vznešených ľudí.“
J. A. Komenský

Vážená pani riaditeľka, pani zástupkyňa, pedagogický zbor.

28. marec sa pokladá za sviatok všetkých pedagogických pracovníkov. Vymizol z kalendárov, ale v našich myšliach a srdciach žije naďalej. Je spojený s menom učiteľa národov – Jána Amosa Komenského. Práve tento veľký pedagóg sa svojou pedagogickou činnosťou, ideami názorného vyučovania... zaradil medzi významné osobnosti v dejinách.

Aj napriek tomu, že prežívame dobu, ktorá školstvu príliš nepraje, Vy ste naďalej zostali pokračovateľmi myšlienok a presvedčení už spomínaného veľkého pedagóga.

Počas spolupráce „nás“ rodičov s Vami, sme sa mali možnosť presvedčiť, že Vaším cieľom je „vykresiť“ z dieťaťa človeka, podchytiť to, čo je v ňom pozitívne a rozvíjať to správnym smerom. Vyzbrojiť žiakov do života vedomosťami, ktoré zúročia či už v ďalšom štúdiu na vysokých školách, alebo v samotnej praxi, je veľmi náročná a zodpovedná práca. Vašu prácu mladí ľudia v mnohých prípadoch oceňujú až keď dospejú. Neuvedomujú si, že aj vďaka Vám je „ich“ škola dobrá a že dobrá škola robí človeka lepším.

Vážená pani riaditeľka, pani zástupkyňa, pedagogický zbor,

dovoľte mi, aby som sa Vám v mene RR pri SG ŽP úprimne poďakovala za Vašu obetavú prácu, za pedagogickú i športovú výchovu. Zaželala Vám veľa zdravia, sil, kreativity, tvorivosti a trpezlivosti do ďalších rokov Vašej učiteľskej praxe.

V Brezne, 27. marca 2009

Ing. Anna Figlušová,
predseda RR SG ŽP

Veľká noc

Máloktorý sviatok je tak výrazne prepojený s prastarými tradíciami, ako je Veľkonočná nedeľa. Jej termín nie je totiž fixne určený, závisí od pohybu a fáz Mesiaca. Je to prvá nedeľa po prvom splne, ktorý nasleduje po dni jarnej rovnodennosti. Určovanie sviatku podľa oblohy dokazuje pradávnu obyčaj. Preberanie ľudových rituálov z dávneho do kresťanských obradov je v našom kultúrnom prostredí tak silne prepojené, že nie vždy môžeme vystopovať koreň sviatku. Predobrazom kresťanskej Veľkej noci sú aj starožidovské jarné sviatky Pésach, pri ktorých sa obradne jedli jahňatá a nekvasený chlieb. Ešte dnes sa v mnohých dedinách už na Bielu sobotu pripravujú koše, do ktorých sa dajú rôzne jedlá, predovšetkým šunka, klobásy, koláče, vajčká, chlieb a soľ. Podvečer sa odnesú do kostola a nechávajú sa od kňaza posvätiť. Posvätené jedlá v rodinách jedia ako obradne veľkonočné pohostenie, ktorým sa končí štyridsaťdňový predveľkonočný pôst. K tradičným veľkonočným jedlám na Slovensku patria vajčká, ktoré azda vo všetkých euroázijských krajinách symbolizujú plnosť, kolobeh a kontinuitu života. K veľmi starej tradícii patrí aj pečenie jahňata alebo kozlaťa, podľa kresťanskej viery na znamenie nevinné obete Ježiša - Baránka Božieho.

V mnohých dedinách sa baránok pečie len ako pečivo v hlinenej alebo kovovej forme

a býva ozdobou veľkonočného stola. Po dlhom pôste je najväčší záujem o mäso. Na dedinách sa varí najmä údená šunka, šoudra a domáce klobásy. Charakteristickým jedlom Veľkej noci v niektorých regiónoch Slovenska je aj pokrm pripravený zo žemlí, údeného mäsa a vajec - pečka, stratené kura, veľkonočná baba a pod., ktoré sa upečie v pekáci a podáva sa s cviklou a nastrúhaným chrenom. K sviatkom patria aj typické koláče rôznych tvarov. Typickým, najmä pre východné Slovensko je Paska, veľký, pletencami a kresťanskými symbolmi ozdobený koláč.

Posvätným veľkonočným jedlám pripisovali ľudia zázračné liečiteľské a magické účinky, preto si zvyšky odkladali. Škrupiny z vajec a omrvinky z koláčov zaozávali do prvej brázdy na poli, masť, ktorá zostala z varenia šunky odkladali na liečenie rán, natierali sa ňou nohy, aby nepraskali a chránili aj pred uštipnutím hadom.

Foto: A. Nociarová

Najznámejšou a najatraktívnejšou veľkonočnou rekvizitou na Slovensku sú malované vajčká - kraslice. Najjednoduchšie sa zdobia dohnedo vývarom z cibulovej šupky alebo dozelená vývarom z rôznych rastlín. Kraslice sa zdobia aj vyškrabávaním do farby alebo batikovaním, nanášaním ornamentu voskom a opakovaným ponáraním do rôznych farieb. K tradíciám Veľkej noci patria aj kúpačky a šibačky dievčat na po-

to, neľútostné divadlo plné kriku a niekedy aj hnevu býva bohato odmenené. Dievčatá totiž vedia, že kúpeľ v studenej vode alebo dotyk zelenými korbáčikmi im prinesie zdravie a očistu od všetkého zlého. Za odmenu chlapci dostávajú kraslice a peniaze.

V niektorých dedinách si dievčatá v utorok vymenili úlohu s chlapcami. Možno preto, aby aj chlapci mohli nabrat silu a zdravie. A možno to bolo len z pomsty

ŽP GASTRO servis

Jedálny lístok 6. - 12. 4. 2009

Pondelok

Polievka: fazuľová kyslá, pečivo
Bravčový rezeň sikulský, knedľa
Kuracie soté s mandarínkami, ryža, šalát
Mäsové guľičky v paradajkovej omáčke, zemiaky
Horehronský syrový šalát, pečivo
Zemiakový paprikáš, paradajkový šalát
Šišky s nutelou

Utorok

Polievka: frankfurtská, pečivo
Hovädzí závitok hrádocký, tarhoňa, šalát
Bravčový rezeň s pečenu, zemiaky, uhorka
Mletý holandský rezeň, knedľa
Racio šalát, pečivo
Pečené kuracie stehno labužnícke, ruský šalát
Ryžový náryp s ovocím

Streda

Polievka: kuracia s fazuľou a kukuricou, pečivo
Morčacie prsia plnené nivou, ryža, šalát
Bravčové stehno nitrianske, knedľa
Kurací perkelt, špenátové halušky
Srbský šalát, pečivo
Hubové rizoto, uhorkový šalát
Langoše s kečupom

Štvrtok

Polievka: stupavská zabíjačková, pečivo
Vyprážené kuracie stehno so sezamom, zemiaky, šalát
Goralská pochúťka, cestovina
Opekaná klobása, šošovicový prívarok, chlieb
Jesenný šalát, pečivo
Dusené bravčové mäso s kelom
Pečené buchty s tvarohom, kakao

Piatok

Sviatok

Polievka cesnaková s haluškami, pečivo:
Vyprážený syr, zemiaky, tatárska omáčka

Sobota

Polievka: kláštorňá, pečivo
Pečené morčacie stehno, červená kapusta, knedľa

Nedeľa

Polievka: zeleninová s klobásou, pečivo
Hovädzia roštenka portugalská, hrášková ryža, šalát

Jedálny lístok 13. - 19. 4. 2009

Pondelok

Sviatok

Polievka: hrachová s krúpami, pečivo
Bravčový rezeň na zelenom korení, cestovina

Utorok

Polievka: fazuľová so salámou, pečivo
Bravčový rezeň taliansky, opekané zemiaky, šalát
Hovädzie filé kopaničiarske, slovenská ryža, šalát
Morčacie mäso s brusnicovou omáčkou, široké rezance
Astória - ovocný šalát so zeleninou, pečivo
Špaldové halušky s tvarohom, zakysanka
Zemiakové jahodové knedličky so strúhankou

Streda

Polievka: syrová s mrkvou, pečivo
Plnená paprika, knedľa
Kuracie polovnícke stehno, šampiňónová ryža, šalát
Tasmánske zemiakové placky
Šalát zeleninový s redkovicou, pečivo
Treska tmavá, dusená thajská zelenina
Šúľance plnené makom

Štvrtok

Polievka: držková, pečivo
Kuracie prsia s kuriatkovou omáčkou, cestovina
Údené mäso v cestíčku, zemiaková kaša, uhorka
Diabolská pizza
Macedónsky šalát s tofu, pečivo
Morčací prírodný rezeň, dusený karfiol s baby mrkvou
Kysnutý kakaový závin, kakao

Piatok

Polievka: slovenská hubová, pečivo
Hovädzí guláš, knedľa
Bravčový prírodný rezeň, ryža s mexickou zeleninou, šalát
Vyprážený karfiol, zemiaky, tatárska omáčka
Cestovinový šalát s bielou fazuľou

Sobota

Polievka: hŕstková, pečivo
Vyprážený karbonátok, zemiakový šalát s majonézou

Nedeľa

Polievka: mrkvová s pórom, pečivo
Bravčové mäso na srbský spôsob, tarhoňa, šalát

Veľkonočný koláč

Čo potrebujeme: 500 g hladkej múky, 500 g polohrubej múky, soľ, 40 g droždia, 100 g cukru, 5 dl mlieka, 150 g masla, 2 vajcia, 3 žltky, 1 vanilínový cukor, 2 lyžice hrozienok, 100 g tvarohu

Hrozienka namočíme minimálne na hodinu do rumu. Do misky preosejeme múku a po okraji ju máličko posolíme. Do múky vyhlíbime v strede jamku. Do jamky rozmrvieme droždie, posypeme ho cukrom a zalejeme vlažným mliekom. Necháme chvíľu kysnúť. Potom pridáme rozpustené vlažné maslo a polovicu vanilínového cukru. Vypracujeme hladké cesto a necháme dokysnúť. Tvaroh rozmiešame s dvoma žltkami, druhou polovicou vanilínového cukru a hrozienkami. Tvarohovú hmotu zamiesime do 1/8 cesta a necháme kysnúť. Do zvyšného cesta pridáme 2 vajcia, cesto premiesime a necháme asi 1 a 1/2 hodiny opäť kysnúť.

Vykysnuté tvarohové cesto na pomúčenej doske premiesime a ušľaháme do dlhého oválu. Druhé cesto na pomúčenej doske rozvalkáme do veľkosti plechu. Na cesto položíme tvarohový šúľok do tvaru kruhu. Prostriedok rozvalkaného cesta narežeme do kríža tak, aby sme cestom z vnútornej strany venca prekryli vrchnú časť koláča. Cestom z vonkajšej strany prekryjeme koláč smerom dovnútra. Hmotu preložíme na okrúhly, vymastený plech. Necháme kysnúť asi 20 - 30 minút. Pre zachovanie otvoru v strede koláča doň položíme sklenenú vymastenú fľaštičku od výživy. Koláč potrieme rozšľahaným žltkom a pečieme vo vyhriatej rúre: 10 - 15 minút pri teplote 225 - 250 °C. Potom asi hodinu dopekáme pri teplote 100 - 150 °C. Po upečení potrieme cukrovou vodou.

*Jedáleň Uzor, Rázusova 4, Brezno
má nového prevádzkovateľa*

ŽP GASTRO servis
P.O. Box 25, 976 81 Podbrezová, S. R. O.
Tel.: 00421 48 645 15 30, Fax: 00421 48 645 15 32
e-mail: gastro@zelpo.sk, www.zelpo.sk/gastro

Ponuka:

- denné menu 6 druhov jedál len za 2,66 €
- bezlepková strava
- balené jednorporciové jedlá, doba spotreby 3 dni
- balené mrazené jedlá, doba spotreby 1 rok
- možnosť rôznych osláv a podujatí (max 40 osôb)
- možnosť objednania výrobkov studenej kuchyne

tel.: 0911 74 00 17, e-mail: gastrovzor@gmail.com

AUTOR: PK	citoslovec tíšená	ženský hlas	predložka (7.p.)	základná myslienka knihy	patriaci Adamovi	osobné zámeno	skr. pre výstupný	vyvaluj oči	vypúšťaj slzy	1000 kg	merací prístroj (elektr.)	lavák po česky	zjavne, očividne
cestovný doklad				patriaci Maovi mužský hlas				neodišlo					
T5								T1 pichnutie					
EČV Trnavy			čistiaci prostriedok Adriana (dom.)				Svetový pohár T3	ešte raz, opäť koor.ciel. monitoring					
Pomôcky: Nús,eleát, amáž,ata	sekaj trávu	trpiaci astmou ženské meno							cudzíe m. meno starý gr. filozof				
T6			okres.org. výbor donáberaj, pridaj				T7 zavolá prízve				predpona pre živ. prostredie a dato		
otravný hmyz				Vzaj.živ. poistovnía zahla, skrivila				velké kladivo pomeno- vanie				Lenka (dom.)	výzva
zvrtné zámeno			značka kval.múky otec (dom.)		budova nemecká rieka			Eduard (dom.) mys v Ománe			popovok číslovka		
	jednotné družstvo	objedná, pobohňzaná elektrón volt									pulz okresný výbor		
T2							T4						
člen krá- ľovského dvora						grécka bohyňa úsvitu a rann. zór				vanul			

Jazykové okienko

Euro ako spoločná mena a platidlo členských štátov Európskej menovej únie je od tohto roku aj našou menou. V jazykovej praxi – ústnej aj písomnej – si však mnohí s jeho názvom neveďia rady: S akým písmenom sa píše? Skloňuje sa či nie? Ako sa skracuje? Aká je jeho značka?

Slovo **euro**, tak ako ostatné názvy peňažných mien, patrí medzi všeobecné pomenovania, preto sa píše s malým začiatočným písmenom (porovnaj **dolár, libra, kuna, denár, šekel**). Svojím zakončením na -o sa zaradilo medzi podstatné mená stredného rodu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **mesto**: G **eura**, D **eu**ru, A **euro**, L **eure**, I **eurom**. V množnom čísle má tvary: N **eurá**, G **eur**, D **eurám**, A **eurá**, L **eurách**, I **eurami**. Medzi tvarmi množného čísla váhania spôsobuje tvar genitívu, čo sa prejavuje tým, že niektorí používatelia vyslovujú (píšu) slovo eur s dlhým ú, čiže eur. Slovo euro, tak ako mnohé iné slová cudzieho pôvodu so zakončením na -o, si v tvare genitívu množného čísla zachováva kmeňovú slabiku bez predĺženia samohlásky – porov.: **konto – kont, dueto – duet,**

Štyri eurá, sto eur – 52 €, 200 EUR

korzo – korz, gesto – gest, logo – log, tak aj **euro – eur**. Slovo **euro** s podrobnými gramatickými údajmi (príponou genitívu a lokálu jednotného čísla, nominatívu množného čísla a tvarom genitívu množného čísla) sa spracovalo v Pravidlách slovenského pravopisu (2000), čiastočne v Krátkom slovníku slovenského jazyka (2003). Obe príručky sú k dispozícii aj na internete (www.juls.stavba.sk, odkaz Lingvistické zdroje > Lexikografické príručky).

Ako je to so skraccovaním slova euro? V bankovej praxi sa menové jednotky vyjadrujú trojpísmenovými kódmi ISO. Medzinárodné kódy sa píše s veľkými písmenami, napr. **USD, CZK, CHF, GBP, SEK**. Medzinárodný menový kód pre euro je **EUR**. Popri ňom sa používa aj značka eura €. Táto značka sa uvádza aj tam, kde sa vyjadruje hodnota alebo vzťah k menovým jednotkám vyjadreným značkami (napr. **Kč, Ft, \$**).

Silvia Duchková,
Jazykovedný ústav L. Štúra SAV

Inzertná služba

Predám 2 koberce (250 x 350 cm).
Kontakt: 0910 300 831.

Vylúštenú tajničku, v ktorej sa ukrýva výrok Monniera (T1 – T7), zasielajte do redakcie novín do 13. apríla. Pre jedného z vás je opäť pripravené milé prekvapenie.

Žrebovali sme

Výrok Sterna: „Samota je najlepšou vychovávateľkou múdrosti“ sa ukrýval v krížovke z čísla päť. Víťazom vecnej ceny, ktorú do súťaže venovala Ing. Věra Buláková, riaditeľka ŽP Bytos, s.r.o., sa stal Miroslav Malina z Ťahárne rúr. Cenu si môže prevziať v redakcii novín.

Je mesiacom lesov, multikultúrnej komunikácie a uvedomenia si stresu. Prvý jeho deň je Medzinárodným dňom vtáctva, druhého si pripomíname Medzinárodný deň detskej knihy, Európania si pripomínajú práva migrantov a Svetový deň autizmu. Medzinárodné dni bez násilia, uvedomenia si hrozby mín a potreby spolupráce v akciách proti mánam pripadajú na štvrtého apríla. Svetový deň zdravia si pripomenieme siedmeho apríla. Ôsmeho oslavujú svoj medzinárodný deň Rómovia, deviaty apríl je Medzinárodným dňom boja proti hluku. Jedenásty deň mesiaca je Medzinárodným dňom solidarity oslobodených politických väzňov a bojovníkov proti fašizmu a Svetovým dňom Parkinsonovej choroby. Svetový deň letectva a kozmonautiky pripadá na dvanásteho a

trinásty apríl je Dňom nespravodlivo stíhaných, ale aj Medzinárodným dňom rastlín. Svetový deň hlasu pripadá na šestnásteho apríla, sedemnásteho je Deň narcisov a Svetový deň hemofílie. Svetový deň rádioamatérov a Svetový deň kultúrneho dedičstva

Apríl

je osemnásteho apríla, kedy začína aj Mesiac kultúrneho dedičstva. Dvadsať prvého si pripomenieme holokaust a dvadsiaty druhý apríl je významným dňom boja proti hluku. Jedenásty deň mesiaca je Medzinárodným dňom solidarity oslobodených politických väzňov a bojovníkov proti fašizmu a Svetovým dňom Parkinsonovej choroby. Svetový deň letectva a kozmonautiky pripadá na dvanásteho a

pripomenieme aj Deň stromov, Svetový deň laboratórnych zvierat a Sviatok sv. Juraja. Dvadsiaty piaty apríl je významným svetovým dňom malárie, tučniakov, veterinárnym dňom a začína ním Svetový týždeň laboratórnych zvierat. Svetový deň dierejovej fotografie, Svetový deň duševného vlastníctva a Svetový deň združených miest pripadá na dvadsiaty šiesty apríl. Dvadsiaty siedmy apríl je Svetovým dňom dizajnu a grafiky. Vo svete je dvadsiaty ôsmy apríl vyhlásený za deň bezpečnosti a zdravia prírody. Predposledný aprílový deň je významný ako Medzinárodný deň tanca, Medzinárodný deň uvedomenia si hluku a Medzinárodný deň vodičov psov. Posledný apríl je Dňom pracoviska.

(vk)

Spomienky

Dňa 24. marca sme si pripomenuli druhé výročie, čo nás navždy opustil milovaný brat, manžel, otec a starý otec
Dušan KOREŇ z Podbrezovej.
Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Smútiaca rodina

„V živote sú chvíle, ktoré ťažko prežívame, a sú okamihy, na ktoré tisíckrát spomínáme.“

Dňa 6. apríla uplynie desať rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Štefan UHRÍK z Brusna.

S láskou spomínajú manželka a dcéry s rodinami

Podakovania

Ďakujeme všetkým príbuzným, známym a bývalým spolupracovníkom za prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ a za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným manželom, otcom a starým otcom

Richardom LEITNEROM z Hronca.

Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme Dychovej hudbe ŽP.

Manželka Anka, dcéra Zuzana s manželom Stanislavom, vnúčatá Riško, Erika, Janko a Anka

Ilustračná snímka Ing. Karola Slabáka potvrdzuje skutočnosť, že tohtoročné prvé jarné dni nielen v Tatrách, ale aj v našom regióne sprevádza bohatá snehová nádielka.

Pozývame vás

Horehronské múzeum v Brezne vás pozýva na výstavu veľkonočných kraslíc, ľudovoumeleckých výrobkov a iných ozdobných predmetov **SVIATKY JARI**, ktorá je verejnosti sprístupnená od 30. marca do 8. apríla. Drevené úžitkové predmety a šperky prezentuje výstava Lesov SR a Lesníckeho a drevárskeho múzea „**ETUDY Z DREVA X.**“, inštalovaná od 30. marca do 30. apríla. Do tretieho múzeum ponúka výstavu fotografií **HORA A VODA**, ktorá predstavuje činnosti pri záchrane breznianskych mestských lesov. Výstavu si môžete pozrieť do 30. apríla.

Vaše blahoželania

Patril medzi prvých učňov podbrezovskej učňovskej školy po skončení druhej svetovej vojny. Do učenia nastúpil 2. septembra 1945, ešte v Stredoslovenských železniarňach Podbrezová. Celý svoj produktívny život prežil v podbrezovských železniarňach a celý čas v prevádzkarni energetika, kde takmer dve desaťročia zastával zodpovednú a náročnú funkciu hlavného energetika. Na zaslúžený odpočinok odišiel 31. januára 1990. Dňa 11. apríla sa

Ing. Stanislav ŠTUBŇA z Podbrezovej

doživa krásnych 80. rokov. Pri tejto príležitosti ti Stanko chcem z úprimného srdca popriať do ďalších rokov všetko najlepšie, veľa zdravia, šťastia, elánu a dobrej nálady do ďalších dní.

Tvoj bývalý spoluúčesť Edo Kúdelka

Výškarka Ábelová – strieborná

Valašské Meziříčí bolo 14. marca 2009 dejiskom špecializovaného mítingu v skoku do výšky pod názvom VALAŠSKÁ LAŤKA. Tridsiataho štvrtého ročníka sa zúčastnili v jednotlivých kategóriách špičkový skokani z piatich krajín Európy (Českej republiky, Slovenska, Maďarska, Poľska a Holandska). V súťaži dorasteniek študentka Súkromného gymnázia ŽP – Klára Ábelová obsadila 2. miesto, keď dokázala skočiť 170 centimetrov. Viac neskočila ani víťazka, no v súťaži mala čistejší zápis. Klára dala 170 na tretí pokus, zatiaľ čo jej súperka na druhý. Vynikajúcu účasť mala aj súťaž mužov, do ktorej nastúpili - medailista z Olympijských hier z Atén Jaroslav Bába a Tomáš Janku, bronzový z majstrovstiev Európy, ktorý do Valašského Meziříčí prišiel ukončiť svoju aktívnu pretekársku kariéru.

Boli to len druhé a zároveň posledné preteky pre Kláru v tejto zimnej sezóne, pretože zranenie jej nedovolilo naplniť sa pripraviti na všetky halové preteky. No už je v poriadku, všetko je doliečené a Klára, ako aj ostatní atlétom – žiakom SG ŽP začína kondičná príprava na letné zápelenia. Všetko je nasmerované k úspešnému vystúpeniu na Majstrovstvách sveta 17-ročných, ktoré sa uskutočnia 8.-13. júla 2009 v Taliansku, na ktorých by Klára Ábelová a jej spolužiačka Tatiana Dunajská nemali chýbať.

Dr. Roman Snopko

Víťazky kategórie starších dorasteniek K. Kupcová (tretia zľava) a A. Hörčíková (4. zľava) na snímke Mariána Kazára

Zjazdári ukončili sezónu úspešne

Členovia Lyžiarskeho klubu ŽP Šport, a.s., završili tohtoročnú sezónu záverečnými kolami Slovenského pohára v alpšských disciplínach. Predžiaci vo finále Slovenského pohára v 14. a 15. marca na svahoch v Jasnej, kde v prvý deň prebiehali preteky v novej zaujímavej disciplíne „detický skicross“. Bola to kombinácia slalomových a obrakových brán s umelo vytvorenými terénymi nerovnosťami. Naša pretekárka Ema Surová v nich zvíťazila. Na druhý deň, v obrovskom slalome, skončila štvrtá. Zo starších predžiačok skončila Denisa Mutišová v obrovskom slalome trinástá. V konečnom poradí predžiačkov bola piata Ema Surová, dvanásť Denisa Mutišová, dvadsiaty ôsmy Mikuláš Kupčok a tridsiata Alica Kramlová.

Žiaci o svoje záverečné body súťažili v stredisku Veľká Rača – Ošadnica. Slalom a obrovský slalom boli na programe 13. až 15. marca, v ktorých naši pretekári neskľamali. Najlepšie výsledky dosiahli v slalome, na stupeň víťazov vystúpili hneď dve slalomárky. Esterka Žilková za druhé najlepšie umiestenie a Ivana Kupčoková si vybo-

jovala tretie miesto. V kategórii starších žiakov bol ôsmy Lukáš Kováčik a štrnásty Martin Kristaly. V kategórii mladších žiakov pätnásť skončila Kamila Petrinová a dvadsiaty Lukáš Brieda.

V obrovskom slalome starších žiakov bol ôsmy Daniel Onderčánin, deviaty Lukáš Kováčik, deviate a dvanásť miesto si vybojovala Ester Žilková, Ivana Kupčoková bola dvakrát desiaty, Martin Kristaly bol štrnásty a devätnásty. Z mladších žiakov Dianka Kováčiková skončila šestnásť a osemnásť, Kamila Petrinová sedemnásť a Lukáš Brieda sedemnásť a dvadsiaty deviaty.

V celkovom poradí Slovenského pohára starších žiakov skončila desiaty Ivana Kupčoková, jedenásty bol Daniel Onderčánin a na dvanástom mieste boli Ester Žilková a Lukáš Kováčik, dvadsiatu tretiu priečku obsadil Martin Kristaly. Z mladších žiakov bola v celkovom poradí šestnásť Dianka Kováčiková, devätnásť Kamila Petrinová a tridsiaty deviaty Lukáš Brieda. D.K.

*futbal *futbal *futbal *futbal *futbal

ŽP – HFC Humenné 2:0

Góly: 13. a 70. Chomistek. Žlté karty: 59. Ljubarskij. Pred 1250 divákmi rozhodovali Miroslav Fajčík, Martin Balko, Tomáš Vorel.

Domáci sa hneď z úvodu pustili zobra do súpera a usadili sa pred jeho bránou. V trinásť minúte Chomistek vsietil hlavou prvý gól. Po zmene strán sa hra opticky vyrovnala. V domácom tíme sa osvedčili v druhom polčase aj noví hráči. V sedemdesiatej minúte striedajúci Šulek v strede vysunul na pravom krídle Kišku, ktorý sa prebil pred brankára a v dobrej pozícii ešte zvolil prihrávku na voľného Chomisteka, ktorý bez problémov strelil druhý gól.

MFK Zemplín Michalovce – ŽP Podbrezová 1:1

Góly: 57. Jevljanov, 72. Bartoš. Pred 1100 divákmi sme od úvodu boli lepším mužstvom, s lepším pohybom a šancami na strelenie úvodného gólu, ktorého sa však diváci v prvom polčase nedočkali.

Vo Zvolene zvíťazil Faško

Beh oslobodenia Zvolena s traťou dlhou šesť kilometrov sa uskutočnil 17. marca 2009. Prvý v cieľi bol Pavol Faško, čo znamenalo víťazstvo aj v kategórii nad 40 rokov.

Foto: A. Nociarová

V druhom polčase to však boli domáci, ktorí strelili prvý gól. Hneď to sme v poli vymenili dvoch hráčov, čo sa ukázalo ako dobrý ťah, keď po spolupráci Turňa so Snitkom padol prvý gól do siete domácich. Nakoniec sa ukázalo, že to bol aj posledný gól zápasu a po 90 minútach si mužstvá rozdelili body.

ŽP B – TJ Bánová 1:1

Prvý majstrovský zápas odohrali 29. marca aj hráči podbrezovského B-mužstva, ktorí na domácom trávniku hostili Bánovú. V súboji tabulkových susedov to bol typický remízový zápas. Běčko tak napodobnilo podbrezovské A-mužstvo a s Bánovou remizovali 1:1.

Mládežnícky futbal Bardejov – ŽP 0:2

Naši dorastenci v 1. lige neskľamali a z bardejovského trávniku si odnášali plný počet bodov. Mladší dorastenci s bardejovským súperom prehrali 4:2.

Majstrovstvá Slovenskej republiky v behu na lyžiach (III. časť)

Poslednú marcovú sobotu a nedeľu sa na Štrbskom Plese konali Majstrovstvá Slovenskej republiky v behu na lyžiach III. časť. V sobotu boli na programe preteky dvojčlenných štafiet, kde jednotliví pretekári bežali podľa kategórií viac

úsekov – americké štafety.

Pretekári ŽP Šport, a.s., si v jednotlivých kategóriách vybojovali:

- v kateg. mužov 2x4x1 km: Peter Ridožň a Tomáš Hasila obsadili 6. miesto,

- v kateg. ženy 2x3x1 km: Simona Kubišová bola členkou štafety na 5. mieste,

- v kateg. staršie dorastanky 2x3x1 km: Andrea Hörčíková a Katarína Kupcová 1. miesto a titul majsteriek Slovenska, - v kateg. starší dorastenci 2x3x1 km: Jakub Fendek a Ondrej Švantner 8. miesto,

- v kateg. mladší dorastenci 2x2x1 km: Michal Marčok a Martin Kupec 5. miesto, Šimon Podhora a Martin Budovec 6. miesto.

V nedeľu sa konali preteky voľnou technikou, dlhé trate. V kateg. muži a juniori (30 km) obsadili: Tomáš Hasila 9. miesto, v junioroch 1. miesto a titul majstra Slovenska; Peter Ridožň 14. miesto, v mužoch 11. miesto. V kategórii starších dorastencov (15 km) Ondrej Švantner 11. miesto, Jakub Fendek 13. miesto a Ján Kratochvíla 14. miesto. V kateg. starších dorasteniek (10 km): Andrea Hörčíková 4. miesto, Katarína Kupcová 5. miesto, Simona Kubišová 10. miesto. V kateg. mladších dorasteniek (7 km) skončili: Michal Marčok 11., Martin Kupec 12., Michal Budovec 16.

(mk)

Z kolkárskych dráh

Extraliga muži

TKK Trenčín – ŽP A 3:5
3368:3439

Zostava a body: Ondrej Kyselica 598, Tomáš Pašiak 587, Tomáš Dilský 571, Peter Šibal 547, Michal Svitek + Marek Mihok 507, Bystrík Vadovíc 629.

Náš dorasteneck Mihok porazil reprezentanta Halašihou.

Dohrávka 12. kola

Slavoj Sládkovičovo – ŽP A 2:6
3242:3332

Zostava a body: Tomáš Dilský 579, Marek Mihok 566, Luboš Figura + Michal Svitek 524, Bystrík Vadovíc 548, Peter Šibal 534, Ondrej Kyselica 581.

Základ úspechu Podbrezovej v Sládkovičove položili hráči prvej dvojice Dilský a Mihok, keď Mihok dokázal poraziť najlepšieho domáceho hráča a zároveň reprezentanta SR Halašihou. Svojím výkonom ho podporil Dilský, ktorý jednoznačne porazil svojho súpera. Výhra dáva šancu tímu na umiestnenie v prvej trojici Extraligy.

Lokomotiva Vrútky – ŽP B 2:6
3636:3646

Zostava a body: Pavol Jakubec 564, Milan Tomka 618, Jaroslav Truska 657, Jozef Pešta 616, Radoslav Foltin 628, Jovan Čalič 599.

Extraliga ženy

ŽP – Lokomotiva Vrútky 6:2
3383:3154

Zostava a body: Lubica Listofierová 534, Edita Hladovská 561, Dagmar Kyselcová 531, Katarína Micanová 599, Gabriela Kuchárová 595, Iveta Vaňková 563.

KK Zlaté Klasy – ŽP 3:5
2873:2889

Zostava a body: Lubica Listofierová 472, Katarína Micanová 518, Gabriela Kuchárová 507, Iveta Vaňková 470, Eva Babelová 491, Dominika Skalčošová 431.

1. liga

ŽP C – MKK Jelšava 7:1
3348:3265

Zostava a body: Matej Sršeň 584, Tomáš Herich 583, Pavol Paulečko 567, Jozef Petráš 543, Luboš Figura 530, Lubomír Niščák 541.

FTC Filákov – ŽP C 6:2
3352:3181

Zostava a body: Matej Sršeň 500, Tomáš Herich 563, Pavol Paulečko 526, Jozef Petráš 523, Luboš Svitek 528, Stanislav Vais 541.

Dorastenecká liga

Druhý turnaj o majstra SR sa uskutočnil 22. marca v Modranke s umiestnením: 1. Stará Turá (1616), 2. ŠK Modranka (1612), 3. ŠKK Trstená (1597), 4. ŽP (1582), 5. Tatran S. N. Ves (1545), 6. Družba Piešťany (1490). Zostava a body: Luboš Svitek 560, Michal Dilský 477, Marek Mihok 500, Michal Svitek 522.

Tretí turnaj prebiehal 29. marca v Trstenej s umiestnením: 1. Stará Turá (1577), 2. Tatran Spišská Nová Ves (1568), 3. ŠK Modranka (1561), 4. ŠKK Trstená (1549), 5. ŽP Šport (1543) a 6. Piešťany (1536).

(Kys)